

Брюксел, 12 декември 2022 г.  
(OR. en)

15754/22

---

Междуинституционални  
досиета:  
2021/0425(COD)  
2021/0424(COD)

---

ENER 668  
ENV 1266  
CLIMA 652  
IND 541  
RECH 650  
COMPET 1008  
ECOFIN 1293  
CODEC 1950

#### БЕЛЕЖКА

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| От:          | Генералния секретариат на Съвета                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| До:          | Комитета на постоянните представители/Съвета                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| № док. Ком.: | 15111/1/21 REV 1 + ADD 1 REV 1<br>15096/1/21 REV 1 + ADD 2 REV 1                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Относно:     | Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно общите правила за вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород<br>Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород (преработен текст)<br>– Доклад за напредъка |

Приложено се изпраща на делегациите доклад за напредъка по посочените по-горе предложения, който трябва да бъде представен на заседанието на Съвета по транспорт, телекомуникации и енергетика (Енергетика) на 19 декември 2022 г., с оглед Съветът да бъде приканен да го вземе под внимание.

Настоящият доклад е изготвен под ръководството на председателството и не засяга конкретни въпроси от интерес за отделни делегации или допълнителен принос от тяхна страна. В него се прави преглед на извършената до момента работа в подготвителните органи на Съвета и на напредъка в разглеждането на посочените по-горе предложения.

## **ПРИЛОЖЕНИЕ**

### **Информация от председателството за постигнатия напредък при разглеждането на предложенията за директива и регламент относно вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород**

#### **I. ВЪВЕДЕНИЕ**

- 1) На 15 декември 2021 г. Комисията представи предложения за директива относно общите правила за вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород и за регламент относно вътрешните пазари на възобновяеми газове и природен газ и на водород като нова рамка на ЕС за декарбонизация на пазарите на газ, насърчаване на водорода и намаляване на емисиите на метан.
- 2) Пакетът за декарбонизация на пазарите на водород и газ има за цел да даде възможност за декарбонизация на потреблението на природен газ, като създаде регулаторна рамка за специализирана инфраструктура и пазари за водород и интегрирано планиране на мрежата. В предложенията се установяват и правила за потребителите и се засилва сигурността на доставките.
- 3) На 19 май 2022 г. Европейският икономически и социален комитет прие становището си по предложението, а Европейският комитет на регионите даде становището си на 12 октомври 2022 г.
- 4) В Европейския парламент водеща комисия и по двете досиета е комисията по промишленост, изследвания и енергетиката (ITRE). Докладчик, определен за регламента, е членът на ЕП Йежи Бузек (EPP, Полша), а за директивата – членът на ЕП Йенс Гайер (S&D, Германия).

#### **II. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ**

- 1) През юли 2022 г. чешкото председателство започна обсъжданията по предложенията в работна група „Енергетика“. Въз основа на първите резултати от тези обсъждания на 9 септември 2022 г. председателството представи първия преработен текст както за регламента, така и за директивата. В работна група „Енергетика“ бяха проведени по-нататъшни технически обсъждания по първия преработен текст.

Предложенията бяха обсъдени и на заседанието на Съвета по транспорт, телекомуникации и енергетика (Енергетика) на 25 октомври 2022 г. в Люксембург, като основният акцент беше поставен върху ключови и чувствителни елементи, по-специално:

- I. времевата рамка за развитие на пазарите на водород и вертикалното отделяне на операторите на мрежи за водород;
  - II. трансграничните тарифи в специализираните мрежи за водород и тарифните отстъпки за възобновяеми и нисковъглеродни газове в системата за природен газ; както и
  - III. примесването на водород в мрежата за природен газ.
- 2) Министрите предоставиха на председателството политически насоки и определиха насоки за по-нататъшната работа. Впоследствие председателството предложи втория преработен текст на регламента и директивата на 23 ноември 2022 г., който беше обсъден в работна група „Енергетика“, а на 7 декември 2022 г. – в Корепер. Като цяло държавите членки подкрепиха начина, по който ориентационният дебат в Съвета ТТЕ беше отразен във втория преработен текст на предложенията, и изразиха някои допълнителни опасения, които да бъдат отразени в хода на по-нататъшната работа по законодателството. Третият преработен текст, изложен в документи 15919/22 и 15920/22, беше изпратен на делегациите на 12 декември 2022 г. В третия преработен текст председателството отрази резултатите от последните дебати, както и редица технически промени, които отговарят на писмените бележки на държавите членки и поправката на Комисията (15111/1/21 REV 1 + ADD 1 REV 1 и 15096/1/21 REV 1 + ADD 1 REV 1), публикувани на 23 ноември 2022 г. Всички делегации поддържат резерви за разглеждане и/или резерви за парламентарно разглеждане по текста и все още анализират разпоредбите на двете предложения.

### **III. ОСНОВНИ ВЪПРОСИ**

- 1) Основни политически елементи, разгледани като последващи действия във връзка със заседанието на Съвета ТТЕ (Енергетика) от 25 октомври 2022 г.

а) Вертикално отделяне на операторите на мрежи за водород

Първоначалните предложения на Комисията за вертикално отделяне на операторите на мрежи за водород в член 62 от директивата включваха изтичането на срока на действие на модела за отделяне на независимите преносни оператори до края на 2030 г. и наличието на модели за независим системен оператор и независим преносен оператор само за мрежи за водород, които са принадлежали на вертикално интегрирани предприятия към момента на влизане в сила на пакета за природния газ. REV 3 вече не съдържа краен срок за модела за отделяне на независимите преносни оператори и изрична възможност Комисията да преразгледа осъществимостта на модела за отделяне на независимите преносни оператори до 2031 г., като същевременно беше премахнато ограничението във времето за модела за отделяне на независимите системни оператори. Моделът за отделяне на собствеността беше запазен като модел за отделяне по подразбиране. Операторите на мрежи за водород също могат да се ползват от дерогации за съществуващи мрежи за водород и географски обособени мрежи (членове 47 и 48 от директивата), чието прилагане е опростено и улеснено в REV 3.

б) Структура на пазара на водород и край на преходния етап

Предложенията на Комисията включваха фаза на разрастване на пазарите на водород до 2030 г., след което ще се прилагат по-подробни правила. За да се отрази несигурността на развитието на нововъзникващия пазар на водород, този срок като цяло беше удължен до [2035 г.]. Това означава, че, наред с други разпоредби, въвеждането на регулиран достъп на трети страни до мрежи за водород (член 31 от директивата), както и новата структура на пазара на водород без тарифи за достъп в точките на междусистемно свързване между държави членки (член 6 от регламента) ще влязат в сила едва в края на преходния етап, считано от 1 януари 2036 г.

в) Тарифни отстъпки за възобновяеми и нисковъглеродни газове в системата за природен газ

В член 16 от регламента беше въведено разграничение между тарифните отстъпки за възобновяеми и нисковъглеродни газове в система за природен газ с тарифи, при които възобновяемите газове получават тарифни отстъпки от [100%], а нисковъглеродните газове – отстъпка от [75%]. Изрично беше въведена възможността националните регулаторни органи да решат да намалят или да не прилагат отстъпки за подаване от съоръжения за производство и съхранение, което отразява опасенията на онези държави членки, които имат или очакват да имат висок дял на възобновяеми/нисковъглеродни газове в енергийния микс или биха могли да имат опасения във връзка с потенциалното въздействие върху трансграничните потоци. Тарифните отстъпки на входните и изходните точки към и от трети държави бяха премахнати от предложението.

г) Примесване на водород и качество на газа

Максималното количество водород, примесен в мрежата за природен газ, което операторите на газопреносни системи са задължени да приемат в точките на междусистемно свързване, след процедурата за уреждане на спорове, предвидена в член 19 от регламента, когато е приложимо, беше променено от 5% на [2]%. Намалението отразява скептицизма на няколко държави членки по отношение на примесването, като същевременно се гарантират безпрепятствени трансгранични потоци на газ. Регламентът запазва хармонизирания подход по отношение на управлението на качеството на газа и уреждането на спорове, което беше приветствано от много държави членки.

д) Нисковъглеродни газове

В директивата беше въведен нов член 8а след призивите на значителен брой държави членки за такава разпоредба на заседанието на Съвета ТТЕ (Енергетика) през октомври, за да се изясни възможността държавите членки да използват водород с малък въглероден отпечатък и горива с малък въглероден отпечатък за постигане на целите за декарбонизация. Също толкова държави членки обаче желаят да поставят акцента върху възобновяемите газове.

2) Основните промени в третия преработен текст са следните:

- Беше въведено ново съображение 74а в регламента, за да се предвиди възможността, че държавите членки, с цел гарантиране на сигурността на доставките, могат да решат да предприемат пропорционални мерки за временно ограничаване на предварителното подаване на оферти за капацитет от всеки отделен ползвател на мрежата на входни точки от трети държави и на терминали за ВПГ.
- В член 20б от Регламента относно общите спецификации за биометан допълнителната формулировка дава яснота относно обхвата на този член.
- Член 54 от регламента беше изменен, за да се избегне възможността пионерите да получат монопол върху разработването на правила за пазара на водород/мрежови кодекси в ЕМОМВ, като в съображение 56 бяха предложени съответни промени с цел привеждане в съответствие с този член.
- В член 67 (параграфи 4, 9 и 11) от регламента беше включено по-широко допълнение, отразяващо поправката 15096/1/21 REV 1 + ADD 1 REV 1.
- В съображение 70 от директивата сега се пояснява, че разпоредбите за хоризонтално отделяне, залегнали в член 63 от директивата, не предполагат функционално отделяне и по този начин полезните взаимодействия между мрежовите оператори, например чрез споделяне на услуги и управленски структури, могат да бъдат напълно запазени.
- В член 8а от Директивата относно ролята на водорода с малък въглероден отпечатък за целите на декарбонизацията съответните разпоредби бяха поставени в квадратни скоби, за да се даде възможност за по-нататъшно обсъждане с оглед на постигането на компромис.
- Член 46, параграф 2 от директивата беше изменен, за да се предостави свобода на действие на държавите членки да възлагат отговорността за изграждането на трансгранични междусистемни връзки само на определени оператори на мрежи за водород.
- В член 62 от директивата за операторите на мрежи за водород беше премахнато времевото ограничение за възможността за използване на модела за отделяне на независими системни оператори.
- Член 80 от директивата беше изменен, за да се променят обстоятелствата, при които държавите членки, които не са пряко свързани към взаимосвързаната система на никоя друга държава членка, могат да дерогират от конкретните разпоредби на директивата.

- 3) Въпреки постигнатия значителен напредък предстои да бъде свършена още работа. Въз основа на обсъжданията, проведени по време на чешкото председателство, това включва наред с другото, следните точки:
- Привеждането в съответствие на разпоредбите за сигурност на доставките в член 67 от преработения текст на регламента с новите разпоредби, договорени в успоредни работни направления, включително Регламента относно съхранението на газ (Регламент (ЕС) 2022/1032) и предложения Регламент за солидарност COM (2022) 549 final) и Регламента относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията (COM/2022/473 final). Необходимо е да се обмисли до каква степен и как новите договорени права и задължения следва да бъдат включени в Регламента за сигурността на доставките на газ в дългосрочен план.
  - Гарантиране, че правилата за достъп и свързаност към мрежите за природен газ дават възможност за постепенно прекратяване на използването на газ, като същевременно се защитават по подходящ начин правата на потребителите.
  - Изясняване на член 14 от Директивата относно гражданските енергийни общности, нейната роля и връзка с гражданските енергийни общности, създадени с Директива 2019/944, и общностите за възобновяема енергия, създадени съгласно Директива 2018/2001.
  - Допълнително разработване на възможността за предприемане на пропорционални мерки за временно ограничаване на предварителното подаване на оферти за капацитет на входните точки от трети държави и на терминалите за ВПГ.
  - Широкообхватна дискусия за продължаване на търсенето на решение относно ролята на водорода с малък въглероден отпечатък за целите за декарбонизацията съгласно член 8а от Директивата.

#### **IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

- 1) Съветът се приканва да вземе под внимание представения от председателството доклад за напредъка.